

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**MARDİN- BATMAN- SİİRT -ŞIRNAK-HAKKÂRİ
PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI
DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU**

2020

1. GİRİŞ

Şırnak İli, Merkez İlçede, 01.08.2016 tarihli ve 2016/9082 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Riskli Alan ilan edilen alanların da içinde bulunduğu bölgede Şırnak Belediye Başkanlığınca yürütülen revizyon ve ilave imar planı çalışmaları kapsamında, Bakanlığımızca 22/07/2020 tarihinde onaylanan “Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği”nin, imar mevzuatı gereği, askı ilan işlemleri 28/07/2020 - 26/08/2020 tarihleri arasında Şırnak Valiliğince (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) gerçekleştirilmiştir.

Şırnak Valiliği'nin (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) 27/08/2020 tarihli ve 51048986-305.02-E.4573 sayılı yazısında, askı süresinde Şırnak Belediye Başkanlığı'nın (İmar ve Şehircilik Müdürlüğü) 18/08/2020 tarihli ve 49508277-000-E.3785 sayılı yazısı ile yapılan 1 (bir) adet itiraz başvurusu, değerlendirilmek üzere Bakanlığımıza iletilmiştir (Şırnak Belediye Başkanlığı'nın aynı tarih ve sayılı yazısında Bakanlığımıza da doğrudan itiraz başvurusu yapılmıştır).

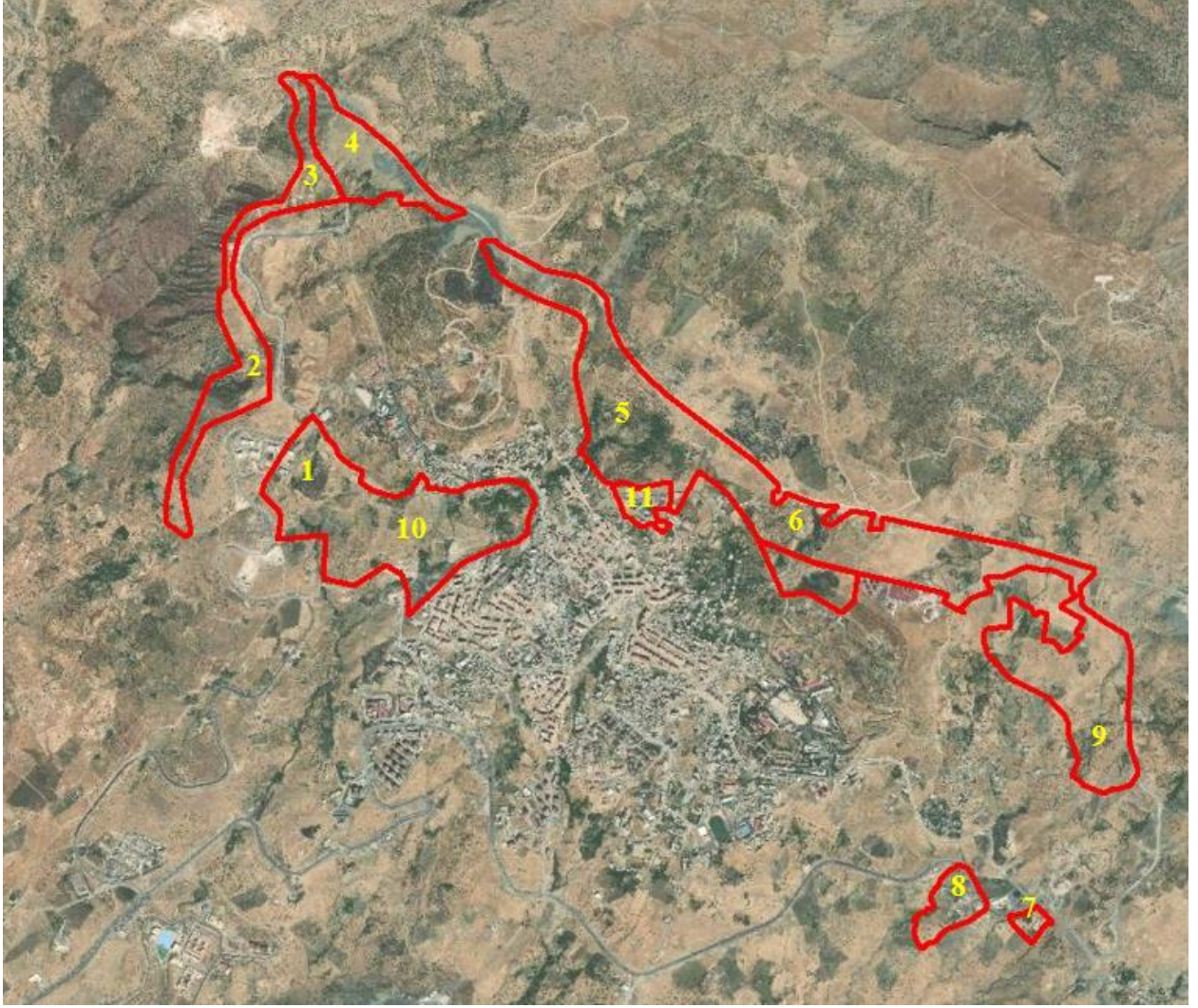
Şırnak Belediye Başkanlığı'nın itiraz başvurusunda; Şırnak İli Merkez Riskli Alan Revizyon İmar Planı çalışması kapsamında, Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 18/03/2020 tarihli ve E.942386 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen toplamda 809,326 hektar büyüklüğündeki alan (337,539 hektarlık “Bitkisel Üretim İçin Yeterli Toprağı Mevcut Olmayan Hali Arazi”, 412,834 hektarlık “Kapsam Dışı Alan” ve 58,9531 hektarlık “Kuru Marjinal Tarım Arazisi”), ayrıca ilave imar planı çalışmaları kapsamında, Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile ilave imar planı yapılması amacıyla uygun görülen toplamda 1049,57 hektarlık “Bitkisel Üretim İçin Yeterli Toprağı Mevcut Olmayan Hali Arazi” niteliğindeki alan ile 2012 yılından beri onaylı 1/5000 ve 1/1000 ölçekli revizyon ve ilave imar planları mevcut olduğu belirtilen ancak 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda gelişme alanı olarak yer almayan alanların “Kentsel Gelişme Alanı” olarak ayrılması, ayrıca kentin kuzeyindeki bir kısım alanın da doğal yapısı doğrultusunda “Doğal ve Ağaçlık Karakteri Korunacak Alan” olarak ayrılması talep edilmiştir.

2. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİN AMACI ve KAPSAMI

Bu plan değişikliği, 22/07/2020 onay tarihli Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği'ne Şırnak Belediye Başkanlığı'nın itiraz başvurusunun Bakanlığımızca değerlendirilmesi sonucunda, yürürlükteki Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda Şırnak Merkez yerleşmesinin kentsel yerleşme alanlarına yönelik düzenlemeleri kapsamaktadır.

3. PLANLAMA ALANININ TANIMI

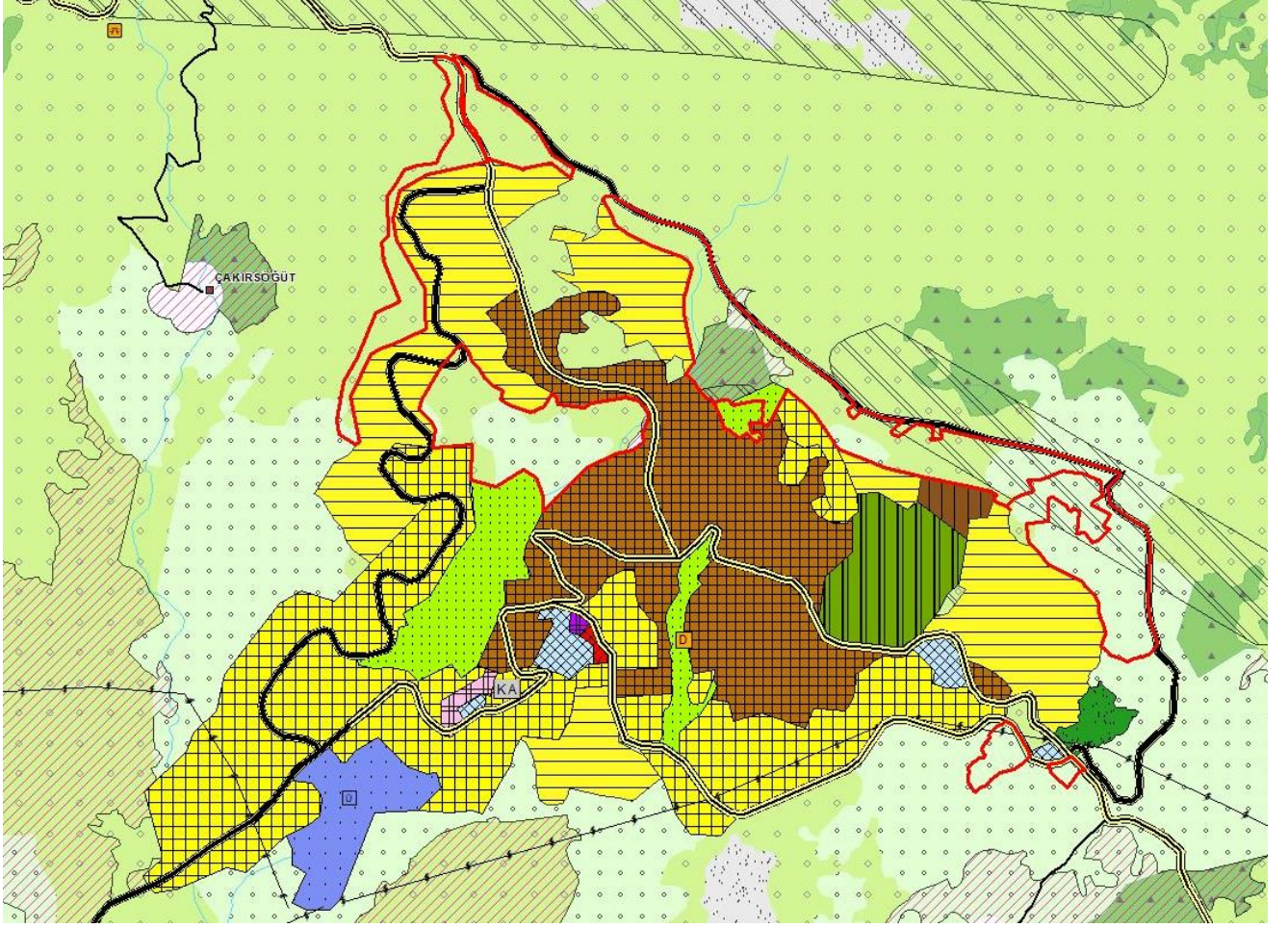
Planlama alanı Şırnak İli, Merkez İlçesinde, merkez yerleşmesinin kuzey, batı ve güneydoğu kesimlerinde yaklaşık 377 hektarlık alanı kapsamaktadır.

Şekil 1: Planlama Alanı - Uydu Görüntüsü

4. PLANLAMA ALANININ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANINDAKİ YERİ

Planlama alanı, yürürlükteki Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "Tarım Arazisi", "Çayır-Mera", Orman Alanı" ve "Bölge Parkı/Büyük Kentsel Yeşil Alan" fonksiyonlarında yer almaktadır.

Şekil 2: Planlama Alanı - Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (M48 nolu Plan Paftası)

5. MARDİN-SİİRT-BATMAN-ŞIRNAK-HAKKÂRİ PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ

Bakanlığımıza iletilmiş olan itiraz konuları, 14/06/2014 tarihli ve 29030 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği” hükümleri ve yürürlükte bulunan “Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı”nın amaç, ilke ve stratejileri ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce verilmiş görüş/izinler ve Şırnak Belediye Başkanlığı’nın 18/08/2020 tarihli ve 49508277-000-E.3785 sayılı başvuru yazısı çerçevesinde incelenmiş ve bu kapsamda:

- Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’nün 18/03/2020 tarihli ve E.942386 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP’de “Tarım Arazisi” ve “Çayır-Mera” fonksiyonunda yer alan 1 nolu bölge “Kentsel Gelişme Alanı” olarak,
- Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP’de “Tarım Arazisi” ve “Çayır-Mera” fonksiyonunda yer alan 2 nolu bölge “Kentsel Gelişme Alanı” olarak,
- Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP’de “Çayır-Mera” fonksiyonunda yer alan 3 nolu bölge “Kentsel Gelişme Alanı” olarak,

- Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Çayır-Mera" fonksiyonunda yer alan *4 nolu bölge "Doğal Karakteri Korunacak Alan"* olarak,

- 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Orman Alanı" ve "Bölge Parkı/Büyük Kentsel Yeşil Alan" fonksiyonunda ve "Doğal ve Ağaçlık Karakteri Korunacak Alan" kapsamında olan ve 2012 yılından beri onaylı 1/5000 ve 1/1000 ölçekli revizyon ve ilave imar planlarının mevcut olduğu belirtilen, Orman Genel Müdürlüğü Şanlıurfa Orman Bölge Müdürlüğü Şırnak Orman İşletme Müdürlüğü'nün 20/08/2020 tarihli ve E.1742064 sayılı yazısında "*İmar Planı sınırları içerisinde orman niteliği taşıyan taşınmazın olmadığı*" belirtilen *5 nolu bölge "Kentsel Gelişme Alanı"* olarak,

- Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Tarım Arazisi", "Çayır-Mera" ve "Bölge Parkı/Büyük Kentsel Yeşil Alan" fonksiyonunda yer alan *6 nolu bölge "Kentsel Gelişme Alanı"* olarak,

- Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Tarım Arazisi" fonksiyonunda yer alan *7 nolu bölge "Kentsel Gelişme Alanı"* olarak,

- Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Tarım Arazisi" fonksiyonunda yer alan *8 nolu bölge "Kentsel Gelişme Alanı"* olarak,

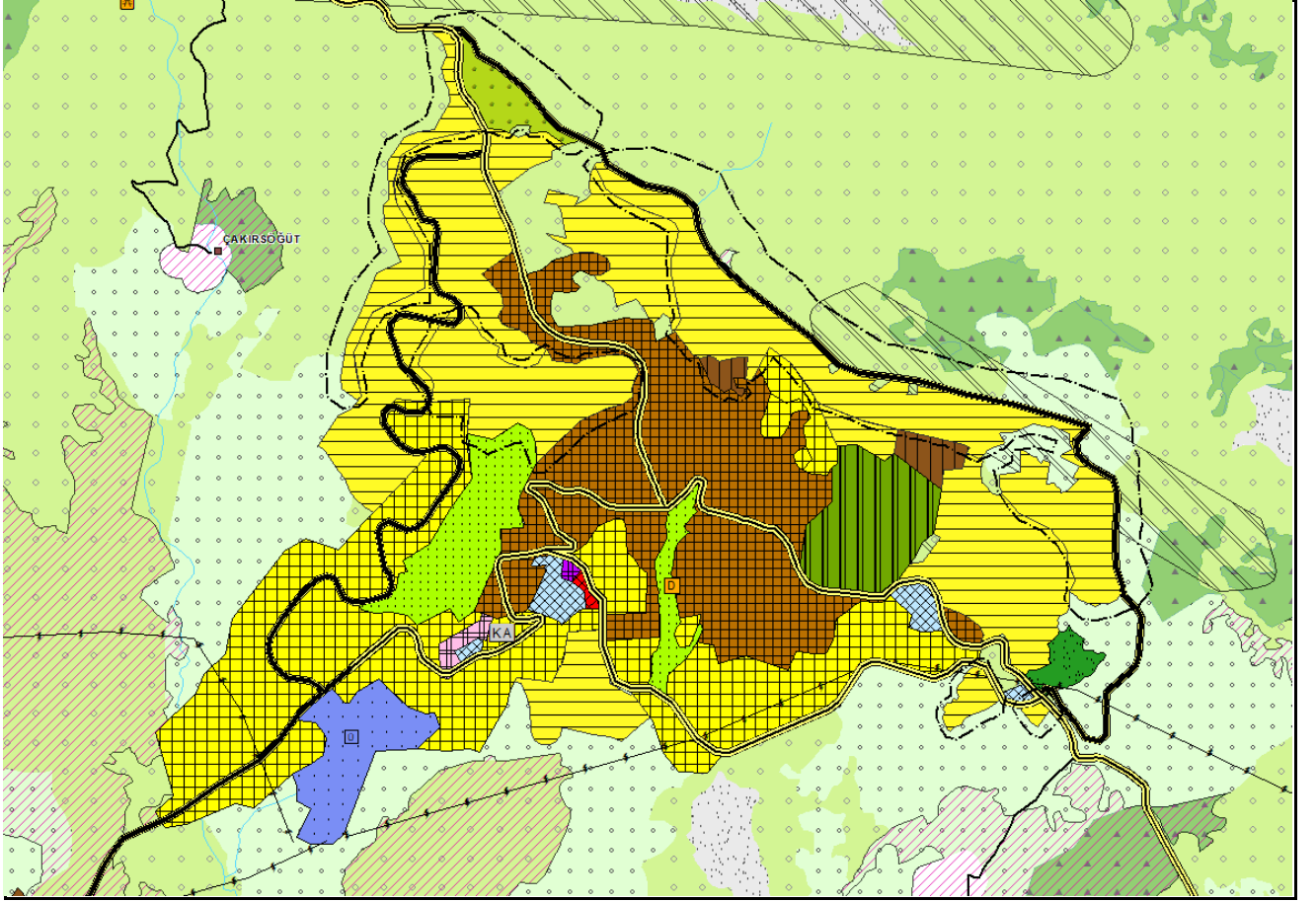
- Şırnak merkezin doğusundaki kentsel gelişme alanı ile çevre yolu arasında kalan (6 nolu bölgenin güneydoğusunda kalan) ve 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Tarım Arazisi" fonksiyonunda yer alan, Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 21/04/2020 tarihli ve E.1200339 sayılı yazısı ile imar planı yapılması uygun görülen *9 nolu bölge*, güneyinde yer alan "Kentsel ve Bölgesel Yeşil ve Spor Alanı" ve kentsel alanlarla plan bütünlüğünü sağlayacak şekilde "*Kentsel Gelişme Alanı*" olarak,

- Şırnak merkez yerleşmesinin kuzeybatısında, 1 nolu bölge ile merkez yerleşmesi arasında kalan ve 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Tarım Arazisi" ve "Çayır-Mera" fonksiyonunda yer alan *10 nolu bölge*, yukarıdaki düzenlemelerle birlikte kentsel yerleşme alanlarının etki alanında kalacağı öngörülerek ve plan bütünlüğünün sağlanması amacıyla "*Kentsel Gelişme Alanı*" olarak,

- Şırnak merkez yerleşmesinin kuzeyinde, 5 nolu bölge ile merkez yerleşmesi arasında kalan ve 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Bölge Parkı/Büyük Kentsel Yeşil Alan" fonksiyonunda yer alan *11 nolu bölge*, 2012 yılından beri onaylı 1/5000 ve 1/1000 ölçekli revizyon ve ilave imar planlarının mevcut olduğu ve uydu görüntüsünde de yapılaşmış olduğu göz önüne alınarak, çevresinde yer alan kullanımlarla bütünlük sağlayacak şekilde "*Kentsel Meskun (Yerleşik) Alan*" olarak düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemelerde yaklaşık 344 hektarlık alan "Kentsel Gelişme Alanı" olarak, yaklaşık 6 hektarlık alan "Kentsel Yerleşik Alan" olarak, yaklaşık 27 hektarlık alan da "Doğal Karakteri Korunacak Alan" olarak ayrılmıştır.

Ayrıca, Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP Plan Açıklama Raporu'nun "1.5.4.1 Şırnak Merkez" başlığı altında yer alan plan görseli ve kentsel yerleşme alanı büyüklüklerinin de yeniden belirlenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır; Şırnak merkezde son yapılan düzenlemelerle birlikte elde edilen yerleşme ve gelişme alanlarına ilişkin bilgiler bu bölümdeki plan görseli ve tabloya aktarılmıştır.

GÖSTERİM

ARAZİ KULLANIMLARI

YERLEŞİK ALANLAR VE GELİŞME ALANLARI

 KENTSEL GELİŞME ALANI

 KENTSEL MESKUN (YELEŞİK) ALAN

- Plan Değişikliği Onama Sınırı içerisindeki "Kentsel Gelişme Alanı" ve "Kentsel Meskun (Yerleşik) Alan"nda Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın (ÇDP) "8.1. Kentsel Yerleşme Alanları" başlığı altındaki hükümler geçerlidir.

BÜYÜK VE AÇIK ALAN KULLANIŞLARI

 DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN

- Plan Değişikliği Onama Sınırı içerisindeki "Doğal Karakteri Korunacak Alanı"nda 1/100.000 ölçekli ÇDP'nin "8.3.25 Doğal ve Ağaçlık Karakteri Korunacak Alan" başlığı altındaki hükümler geçerlidir.

- Diğer hususlarda yürürlükteki 1/100.000 ölçekli ÇDP-Plan Hükümleri geçerlidir.

Şekil 4: Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (M48 nolu Plan Paftası)